

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties,

In vervolg op mijn toezegging u te blijven informeren kan ik u vooralsnog weinig melden. Het wegnemen van het imago van non-transparantie is weliswaar met de mond beleden maar na afloop van de eerste (kennismakings)townhallmeeting is het weer heel stil geworden. Geen plan voor de (nabije) toekomst, geen document dat houvast zou moeten bieden aan de individuele Statiaan, anders dan de melding tijdens de kennismaking "we gaan de verkiezingen organiseren".

Dat er na deze verkiezingen een genuileerde 'island council' is, die de facto niet wordt uitgedaagd om vooruitstrevend, budgettair verantwoord en uitvoerbaar beleid op te stellen dan wel voorstellen daartoe te beoordelen, lijkt van ondergeschikt belang. Een eerste overleg (na de installatie van dit commissarissenteam) met de Maatschappelijke Raad van Advies heeft plaatsgevonden maar notulen zijn nog niet gepubliceerd, dus laat ik daar eerst maar eens op wachten. Ik heb geprobeerd om een afspraak te maken voor het eerder zo veelgeprezen "spreekuur" met de regeringscommissaris, maar het blijkt dat dit spreekuur niet eerder dan vanaf april zal plaatsvinden. We moeten dus afwachten. En de wereldwijde coronavirus-ontwikkelingen en -maatregelen zullen waarschijnlijk niet leiden tot een versnelling in de verbeteringen van het lokaal bestuur. Heel paradoxaal: wellicht nog langer te wachten terwijl iedereen gedwongen wordt om juist minder te doen (waardoor mijns inziens tijd ontstaat om met de Stataanse bevolking over de toekomst te praten).

Op maandag 16 maart 2020 wordt afgekondigd dat Statia - in het kader van de wereldwijde coronapandemie op slot gaat voor personenvervoer. Alleen medisch redenen kunnen nog een reden zijn om toch te vliegen. In de ontwikkelingen in de wereld (letterlijk!) om ons heen, past dit besluit. Daarover geen twijfel. Premier Rutte houdt een toespraak voor alle Nederlanders. Alle? Ik heb goed geluisterd maar met geen woord wordt gerept over de eilanden die zijn gelegen in de Caribische regio. Het zal geen opzet zijn, daar geloof ik nog wel in. Maar het is een gemiste kans om inclusiviteit uit te dragen. In dit kader wil ik nog melden dat ik mag hopen dat bij de algemene en ruime schadevergoedingsregeling voor ondernemers waarover wordt gesproken, ook de ondernemers in Caribisch Nederland zullen worden betrokken.

Het zijn natuurlijk maar geruchten maar ze worden wel steeds concreter en hardnekkiger. Al enige maanden circuleert hier het bericht dat een zeer vermogende Nederlander belangen heeft in Sint Eustatius. Het idee is - aldus de geruchten - dat de noordoostzijde (i.c. de Atlantische kust) een toeristisch centrum wordt, met St Barths als "voorbeeld". Dit voorbeeld zegt dat de bezoekers/gasten vermogend zullen (moeten) zijn. Wellicht gaan de geruchten te ver maar zelfs valt er te horen dat er plannen bestaan voor een heliport en een (jacht)haven aan de noordoostkust. Deze plannen lijken nergens officieel te bestaan; ze zijn in elk geval niet publiekelijk bekend. Ditzelfde geldt voor de vergunningen die samen zouden moeten hangen met de bouwwerkzaamheden die aan diezelfde noordoostkust reeds plaatsvinden. Voor de goede orde, het past mij niet om een oordeel te vellen over deze ontwikkelingen (in termen van goed of fout voor het eiland) maar de non-transparantie

omtrent deze plannen en ontwikkelingen is mij een doorn in het oog. Bij gebrek aan feiten laat ook ik mijn gevoel spreken: de authenticiteit van het eiland gaat verloren en de kloof tussen (zeer) arm en (zeer) rijk lijkt hierdoor alleen maar te worden vergroot. Deze gevoelens worden overigens versterkt wanneer je berichten leest over de werkwijze van deze zeer vermogende Nederlander in het recente verleden: een tamelijk ondoorzichtig web van bedrijfjes waarbij het uiteindelijke doel is "zo veel mogelijk geld te verdienen door slim gebruik te maken van fiscale regels". De morele standaard van deze Nederlander lijkt daarbij niet erg hoog te liggen. En, hoewel de Statiaan hier niets van te horen heeft gekregen, is de hieronder aangehaalde brochure een uitgave van het ministerie van BZK. Weet de minister meer?

Hier is de in voorgaande alinea aangehaalde brochure =>

<https://photos.app.goo.gl/Qanxnv7PAut4FAad8>; op de laatste pagina ziet u een referentie: MinBZK, augustus 2018, publicatie nr 114768. Deze brochure is ongeveer anderhalf jaar geleden gebruikt - aldus de toenmalig waarnemend regeringscommissaris - als informatie voor potentiële beleggers in Europees Nederland. Ik kan mij niet voorstellen dat iemand met een gezond verstand werkelijk de enige vulkaankrater die het Koninkrijk rijk is, gaat bezoedelen met een kabelbaan, het authentieke zwarte (vulkaan)zand gaat vervangen voor mooi wit zand zoals op Barbados, en andere zogenaamd aantrekkelijke activiteiten gaat ontplooiën (een brochure met dit soort informatie circuleerde indertijd ook op het eiland; tegenwoordig hoor ik hierover heel weinig meer, maar de bouwactiviteiten aan de noordoostkust gaan onverminderd en ogenschijnlijk zonder vergunning door). Ik mag hopen dat hier uiteindelijk verstandig beleid gaat zegevieren. Vooralsnog ben ik er echter niet gerust op en lijken achterkamertjespolitiek, achterbaks handjeklap en non-transparantie op dit moment aan de winnende hand te zijn.

Vandaag hoorde ik weer zo'n verhaal. Dat het met wegenproject niet zo goed gaat, is welhaast een eufemisme. Maar daar waar een deel van het project enige tijd geleden uit elkaar klapte, wordt dit deelproject nu in vereenvoudigde zin door het Openbaar Lichaam Sint Eustatius in eigen beheer uitgevoerd waarbij het lijkt alsof de strenge eisen ten aanzien van de afwatering nu zijn losgelaten. Juist deze afwatering was heel belangrijk om het regenwater op te vangen voor aanwending in de agrarische sector. Ook was juist deze correcte afwatering, zonder onnodige verspilling van water dat naar zee vloeit met medeneming van sediment, een van de oorspronkelijke uitgangspunten van het project. Wie het weet mag het zeggen, want de overheidskanalen zijn hieromtrent oorverdovend stil.

Tot slot nog even een melding inzake het onderwijsdomein. Kennelijk, ik wist het niet, is reeds in augustus 2019 een initiatief genomen om ProDemos in Den Haag lesmateriaal voor de scholen te laten ontwikkelen inzake het onderwerp "democratie" met daaraan gekoppeld begrippen als "rechtsstaat", "vrije verkiezingen" en "duale samenwerking in regering en parlement". Deze ontwikkeling heeft plaatsgevonden onder een Haagse kaasstolp en in elk geval is de middelbare school op Sint Eustatius hierin niet actief betrokken (mede door haar eigen toedoen overigens). Op deze middelbare school leeft juist de gedachte om leerlingen in Den Haag te laten proeven aan

democratie (bijvoorbeeld bij ProDemos) in plaats van hier lokaal een "spel" te spelen dat door Den Haag is ontwikkeld *). Weer zo'n voorbeeld waarbij VOOR ons wordt gedacht en niet MET ons. Overigens heb ik met vreugde gezien dat het Besluit CXC - gericht op het opnemen van de Engelstalige CXC-opleidingen in het Nederlandse landschap van wet- en regelgeving - in internetconsultatie is gegaan en ik hoop dat het (door mij) ingebrachte commentaar hierop gepast zal worden meegenomen in de uitwerking van dit Besluit.

Ik begrijp dat de procedureoverleggen van uw Commissie die op de korte termijn waren gepland zijn geschrapt en dat vind ik natuurlijk jammer (en tegelijkertijd begrijpelijk en onontkoombaar). Voor wat betreft de financiële infrastructuur heb ik u 1 februari 2020 reeds een mail gestuurd (zie ook <http://www.statia.nu/nl/> en klik op 'Hoe het vervolgde' en 'Financiële infrastructuur'). Voor deze rapportage mijnerzijds aan u wil ik het hierbij laten. Volgende maand kom ik weer in de lucht. Ik geef u ter afronding een laatste vraag mee (die wellicht moet worden doorgespeeld naar de verantwoordelijke minister): "Wat heeft de interventie tot op heden (na twee jaar) opgeleverd in de richting van het herstel van de democratie?". Ik wens u veel wijsheid toe.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

*) Vooralsnog ontbreken de middelen om ca. 25 leerlingen (per jaar!) naar Nederland (of breder: ook de Europese Unie in Brussel wordt beoogd) te laten reizen voor een periode van ca. 10 dagen. Het zou mooi zijn als het reisbudget van MinBZK hiervoor zou mogen worden belast (in plaats van veel Haagse ambtenaren hier naartoe te laten reizen; mogelijk kan uw Commissie hierin een bemiddelende rol spelen).